

ประวัติศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมืองเดิมเปิดสอนหลักสูตรการศึกษาเฉพาะวิชากฎหมายเมื่อสำเร็จการศึกษาได้รับปริญญาธรรมศาสตร์บัณฑิตแล้วจึงแยกออกไปศึกษาระดับปริญญาโทสาขาวิชาต่าง ๆ ในปี 2478 วิชาการบัญชีได้เข้ามามีบทบาทสำคัญ โดยเป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรปริญญาโททางเศรษฐศาสตร์ และมีหลวงดำรงอิศรานุวรรณเป็นผู้สอน ในสมัยนั้นการบัญชียังไม่แพร่หลาย ยังมิได้มีการบันทึกบัญชีเป็นกิจจะลักษณะ ผู้มีความรู้ทางบัญชีจริง ๆ มีน้อยมากเพียง 3-4 คนเท่านั้น และหนึ่งในจำนวนนั้นเป็นผู้มีบทบาทในการก่อตั้งและพัฒนาวิชาการบัญชี ซึ่งก็คือ หลวงดำรงอิศรานุวรรณ โดยท่านเป็นผู้ริเริ่มให้มีกฎหมายรับรองการจัดตั้งสภาบัญชีขึ้นมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมวิชาชีพสอบบัญชี และเพื่อเป็นองค์การให้รัฐบาลในการดำเนินการทดสอบความชำนาญงานทางบัญชีเพื่อออกประกาศนียบัตรวิชาชีพรับรองว่าผู้นั้นเป็นผู้ที่มีความรู้ทางการบัญชีดีพอที่จะเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตอิสระได้

ปี 2499 ได้ยกเลิกการศึกษาแบบประกาศนียบัตรและจัดหลักสูตรการศึกษาใหม่เป็นแบบปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ทั้งแผนกการบัญชีและการพาณิชย์ และในปีเดียวกันนี้เองคณะฯ ได้เปิดสอนระดับปริญญาโทเป็นโครงการภาคกลางวันขึ้น

ปี 2505 แผนกพาณิชยศาสตร์ในระดับปริญญาตรีได้แบ่งออกเป็น 3 สาขาวิชา ดังนี้ คือ

สาขาการบริหารการเงินและการธนาคาร

สาขาการตลาด

สาขาการบริหารทั่วไป

ปี 2513 ได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรระดับปริญญาตรีจากการศึกษาระบบเดิมมาเป็นการศึกษาระบบหน่วยกิต เพื่อให้เป็นไปตามหลักสากล โดยแบ่งหลักสูตรสาขาวิชาออกเป็น 4 สาขาวิชา ดังนี้ คือ

แผนกบัญชี 1 สาขาวิชา คือ

สาขาการบัญชี

แผนกพาณิชยศาสตร์ 3 สาขาวิชา คือ

สาขาวิชาการบริหาร

สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร

สาขาการตลาดปี 2518 ได้มีการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรีของคณะฯ ให้สอดคล้องกับการพัฒนาของคณะฯ ซึ่งมีการแบ่งสาขาวิชาแยกออกเป็น 5 สาขาวิชา ดังนี้

แผนกบัญชี 1 สาขาวิชา คือ

สาขาการบัญชี

แผนกพาณิชยศาสตร์ 4 สาขาวิชา คือ

สาขาการเงิน

สาขาการตลาด

สาขาการบริหารบุคคล

สาขาเทคนิคการบริหาร

ปี 2528 คณะฯ ได้เพิ่มหลักสูตรโครงการปริญญาโทสำหรับผู้บริหาร นอกเหนือจากโครงการปริญญาโทปกติ และโครงการประกาศนียบัตรบัณฑิต ซึ่งทั้ง 3 โครงการดังกล่าวอยู่ภายใต้โครงการบัณฑิตศึกษา

ปี 2533 คณะฯ ได้มีการปรับปรุงหลักสูตร พ.ศ. 2526 จาก “หลักสูตรการบัญชีบัณฑิตและพาณิชยศาสตร์” เป็นหลักสูตร พ.ศ. 2533

“หลักสูตรบัญชีบัณฑิตและบริหารธุรกิจบัณฑิต” และเปลี่ยนชื่อปริญญาด้านพาณิชยศาสตร์บัณฑิต (พน.บ.) เป็นบริหารธุรกิจบัณฑิต (บร.บ.)

สำหรับปริญญาด้านการบัญชีเหมือนเดิม คือ บัญชีบัณฑิต (บช.บ.) โดยหลักสูตร พ.ศ. 2533 ได้แบ่งการศึกษาคณะพาณิชยศาสตร์และการ

บัญชี เป็น 6 สาขาวิชาเอก เช่นเดียวกับหลักสูตร พ.ศ. 2526 แต่ได้ปรับเปลี่ยนชื่อสาขาวิชา 2 สาขา เป็นดังนี้

แผนกบัญชี

สาขาการบัญชี

แผนกบริหารธุรกิจ

สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร

สาขาวิชาการตลาด

สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์และองค์การ (เดิมชื่อสาขาวิชาการบริหารบุคคล)

สาขาวิชาบริหารอุตสาหกรรม

สาขาวิชาการบริหารการขนส่งระหว่างประเทศ (เดิมชื่อสาขาวิชาการพาณิชยนาวี)

จากการปรับปรุงหลักสูตรนี้เอง คณะฯ ได้มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการสอบคัดเลือกนักศึกษาเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี จากเดิมซึ่งเป็นการสอบคัดเลือกรวม มีได้แยกเป็นแผนกใดแผนกหนึ่งโดยได้เริ่มเปลี่ยนแปลงวิธีการสอบคัดเลือก แยกเป็น 2 สาย คือ สายบัญชี และสายบริหารธุรกิจ โดยให้นักศึกษาเลือกสอบเข้าสายใดสายหนึ่งโดยเฉพาะ เริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา 2533 เป็นต้นมา

ในปี 2533 คณะฯ ได้เสนอขอจัดตั้งภาควิชาในคณะฯ จำนวน 7 ภาควิชา โดยจะยกฐานะจากสาขาวิชาดังกล่าวขึ้นเป็นภาควิชา แต่ยังไม่ได้รับอนุมัติในขณะนั้น

ในปี 2540 คณะฯ ได้ปรับปรุงหลักสูตร ฉบับ พ.ศ. 2533 เป็นหลักสูตร ฉบับ พ.ศ. 2540 ในหลักสูตร ยังคงกำหนดให้มี 7 สาขาวิชาเช่นเดียวกับหลักสูตร พ.ศ. 2533 แต่มีการปรับชื่อ 2 สาขาวิชาคือ

1. สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร ปรับเป็น สาขาวิชาการเงิน

2. สาขาวิชาบริหารอุตสาหกรรมปรับเป็น สาขาวิชาบริหารอุตสาหกรรมและปฏิบัติการ นอกนั้นทุกสาขาวิชายังคงใช้ชื่อเช่นเดียวกับหลักสูตร พ.ศ. 2533 ได้แก่

สาขาวิชาการบัญชี

สาขาวิชาการตลาด

สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์และองค์การ

สาขาวิชาการบริหารการขนส่งระหว่างประเทศ

สาขาวิชาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ

นอกจากนี้ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ได้มีการเพิ่มเติมวิธีการสอบคัดเลือกนักศึกษาเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี ภาคภาษาไทย ซึ่งจะเป็นการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในปีการศึกษา 2540 นอกเหนือจากวิธีการคัดเลือกเดิม ซึ่งดำเนินการโดยทบวงมหาวิทยาลัย โดยได้ดำเนินการ “โครงการสอบคัดเลือกนักศึกษาเข้าตรง คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี” ทั้งนี้เพื่อดำเนินการคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ ความถนัด และตั้งใจที่จะเข้าศึกษาในคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีอย่างแท้จริง ขณะเดียวกันเพื่อจะมีมาตรฐานและรูปแบบในการคัดเลือกเข้าตรง คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี โดยเฉพาะซึ่งเป็นการเตรียมการในอันที่จะสนองนโยบายของทบวงมหาวิทยาลัยที่จะให้มีระบบใหม่ในการสอบคัดเลือกในปี 2542 โดยจะให้มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งดำเนินการคัดเลือกนักศึกษาเข้าศึกษาในคณะต่างๆ ของมหาวิทยาลัย

วันที่ 17 เมษายน 2540 ทบวงมหาวิทยาลัยได้ประกาศเรื่องการแบ่งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2540 จัดตั้งภาควิชาในคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จำนวน 4 ภาควิชา ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ประกาศเรื่องดังกล่าวข้างต้นในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม 225 ตอนที่ 32 ง. วันที่ 22 เมษายน 2540 รวม 4 ภาควิชา ดังนี้

ภาควิชาการเงินและการธนาคาร

ภาควิชาการตลาด

ภาควิชาการบัญชี

ภาควิชาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ

สำหรับอีก 3 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์และองค์การ สาขาวิชาบริหารอุตสาหกรรมและปฏิบัติการ และสาขาวิชาการบริหารการขนส่งระหว่างประเทศที่จะขอจัดตั้งเป็นภาควิชาในคณะฯ นั้น คณะรัฐมนตรีในการประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2541 ลงมติเห็นชอบ

หลักการและมาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐในปีงบประมาณ 2541 และ 2542 ให้ส่วนราชการระงับการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ หรือขยายหน่วยงานในกรม หรือภายในหน่วยงานเทียบเท่ากรมขึ้นไป ทั้งนี้หมายรวมถึงการจัดตั้งภาควิชาของคณะพาณิชย์ฯ ด้วย

ในปี 2545 คณะฯ ได้เปิดโครงการปริญญาโททางบริหารธุรกิจ เน้นการบริหารทรัพยากรมนุษย์และองค์การ

และสืบเนื่องจากมหาวิทยาลัยได้มีบันทึกฉบับลงวันที่ 22 ธันวาคม 2547 ที่ ศร 0516.13/4969 เรื่องแนวทางการขยายปริญญาตรีไปศูนย์รังสิตของคณะฯ พร้อมให้คณะฯ กำหนดแผนการใช้พื้นที่ท่าพระ-จันทรในทางวิชาการ คณะฯ จึงได้วางแผนการใช้พื้นที่ท่าพระ-จันทรและหนึ่งในแผนนั้นคือ การเปิดหลักสูตรใหม่ ตรี - โท ระยะเวลาศึกษา 5 ปี ดังนี้

- หลักสูตรควบบริหารธุรกิจ (บูรณาการ) บัณฑิตและวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิตประกอบด้วย 3 สาขาวิชา คือ

สาขาวิชาการบริหารการเงิน

สาขาวิชาการบริหารการตลาด

สาขาวิชาการบริหารโลจิสติกส์และการปฏิบัติการ - หลักสูตรควบบัญชีบัณฑิตและมหาบัณฑิต (บูรณาการ) มีสาขาวิชาการบัญชี 1 สาขาวิชา หลักสูตรดังกล่าวเป็นหลักสูตรควบตรี - โท ที่ออกแบบมาเพื่อลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชาการที่แยกตามสาขาวิชา ทำให้มีระยะเวลาศึกษาปกติตามหลักสูตรประมาณ 5 ปี โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างบัณฑิตที่มีความสามารถในการคิดและวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ โดยสามารถที่จะพัฒนาการเรียนรู้ต่อเนื่องได้ด้วยตนเอง ผ่านกระบวนการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาในระดับปริญญาตรีมีความรู้รอบมีความคิดอ่านเป็นของตนเอง มีวิธีคิดและเครื่องมือต่างๆ ที่จะช่วยให้สามารถปรับตัวเข้าสู่โลกของการทำงานได้อย่างยืดหยุ่น และคล่องตัวในหน้าที่การงานและอุตสาหกรรมต่างๆ ในขณะที่การศึกษาในระดับปริญญาโทมุ่งให้เกิดความรู้ลึกในศาสตร์เฉพาะด้านของการจัดการธุรกิจ เพื่อเตรียมความพร้อมในการออกไปรับผิดชอบในตำแหน่งหน้าที่งานเฉพาะด้านในระดับกลาง-สูงในองค์การประเภทต่างๆ ทั้งนี้หลักสูตรให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนในห้องเรียนควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนรู้ภาคปฏิบัติในโลกการทำงานจริงของทั้งภาคธุรกิจ สังคมและชุมชน คาดว่าหลักสูตรดังกล่าวจะเปิดในปีการศึกษา 2549 ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการขออนุมัติ

ปัจจุบันคณะฯ จัดการเรียนการสอน 4 ระดับ โดยมีทั้งหลักสูตรภาษาไทย และหลักสูตรภาษาอังกฤษ ดังนี้

1. ระดับปริญญาตรี

หลักสูตรภาษาไทย ประกอบด้วย 8 ภาค / สาขาวิชา คือ

การบัญชี

การเงิน

การตลาด

ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ

การบริหารทรัพยากรมนุษย์และองค์การ

บริหารอุตสาหกรรมและปฏิบัติการ

ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์

การบริหารการเงินระหว่างประเทศ

หลักสูตรภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย 3 สาขาวิชา คือ

การบัญชี

การเงิน

การตลาด

2. ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต

การประเมินราคาศรัพย์สิน

3. ระดับปริญญาโท

หลักสูตรภาษาไทย

บริหารธุรกิจ

บริหารธุรกิจ สำหรับผู้บริหาร

การบัญชี

ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์

บริหารธุรกิจ เน้นการบริหารทรัพยากรมนุษย์และองค์การ

หลักสูตรภาษาอังกฤษ

การตลาด

การเงิน

ระดับปริญญาเอก หลักสูตรภาษาอังกฤษ

บริหารธุรกิจ

การตลาด